

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

127. Meddelelse. 26. August 1926.

A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Stammer af Kaalroe.

1920—1923.

Forsøgene har til Formaal blandt de konkurrerende Stammer at udpege de bedste til Dyrkning her i Landet. Hovedforsøgene er udførte paa almindelig sund Agerjord, og desuden er en særlig Forsøgsrække gennemført paa kaalbroksmittet Jord.

Ved Hovedforsøgene er Stammerne klassificerede efter Tørstofudbytte i tre Klasser. De Stammer, som kommer i 1. Klasse, betegnes med et Romertal, som angiver Forsøgets Nummer i Rækken, saaledes at det højeste Romertal altid angiver, at den paagældende Stamme har været i 1. Kl. ved de sidst afsluttede Forsøg.

De senest udførte Forsøg med Kaalroer, Serie VI, har omfattet Sorterne Bangholm, Shepherd og Wilhelmsburger.

Forsøgene er udførte paa lermuldet Jord ved Lyngby og Askov samt paa sandmuldet Jord ved Askov, Studsgaard, Borris og Tylstrup, de har omfattet 20 danske Kaalroestammer. Følgende 7 Stammer, som stod højest i Tørstofudbytte, er sat i 1. Klasse. De anføres her i Rækkefølge efter Tørstofudbytte; Nr. 1 har givet 83.9 og Nr. 7 80.4 hkg Tørstof pr. ha.

1. *Bangholm, Lyngby VI*. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Roedudbyttet er stort, 712 hkg pr. ha, og Tørstofindholdet middelhøjt, 11.8 pCt. Roen har brunviolet Hoved, er letoptagelig og glat. Formen varierer fra kort Cylinder, benævnt Oval, til Kugle, kun faa Roer er tilspidsede mod Rodenden. Topudbyttet er større end af de øvrige Stammer.

2. *Bangholm, Ulkebøl VI*. Ejer: H. Lawaetz, Ulkebøl, Sønderborg.

Roedudbyttet er stort, 708 hkg pr. ha, og Tørstofindholdet middelhøjt, 11.7 pCt. Roen har brunviolet Hoved, er noget grenet og sidder

middelfast i Jorden. Kugleform er overvejende, ret faa Roer er ovale, og nogle tilspidsede mod Rodenden. Topudbyttet er meget stort, omtrent som af Nr. 1.

3. *Bangholm, Hunsballe VI.* Ejer: *Jens Hvidberg, Hunsballe, Struer.*

Stammen gav omtrent middelhøjt Roendbytte, 684 hkg pr. ha, med højt Tørstofindhold, 12.1 pCt. Hovedet er af brun — svag violet Farve, som delvis dækkes af et graaligt Overtræk. Roen er noget grenet og fastsiddende i Jorden. Kugleform er overvejende, enkelte Roer noget flade og nogle er tilspidsede. Topudbyttet er middelhøjt og Halsen lidt grov. I 1923 gav Stammen ligesom Nr. 6 kun 2.2 pCt. Stokroer, medens de øvrige 1. Kl. Stammer gav 5.6—9.4 pCt. Stokroer.

4. *Bangholm, Wiboltt VI.* Ejer: *Skandinavisk Frø-Kompagni & R. Wiboltt A/S., København.*

Stammen gav lavest Roendbytte, 670 hkg pr. ha, med højest Tørstofindhold, 12.3 pCt. Hovedet er brunviolet med lidt graaligt Overtræk. Roen er noget grenet og sidder middelfast i Jorden, Formen omtrent som for Nr. 3. Toppen er lys og holder sig forholdsvis længe frisk om Efteraaret. Topudbyttet er middelstort.

5. *Bangholm, Olsgaard VI.* Ejer: *Karl Olsgaard, Spjellerup Møllegaard, Karise.*

Stammen gav størst Roendbytte, 722 hkg pr. ha, med lavest Tørstofindhold, 11.3 pCt., og mindst Topudbytte. Roen har brunviolet Hoved, er særdeles ensartet, mindre grenet og dybtsiddende end de øvrige Stammer og dermed lettere optagelig. Formen er overvejende oval, enkelte Roer af Kugleform og faa tilspidsede mod Rodenden. Toppen er lille og Halsen ret tynd.

6. *Shepherd, Jebjerg VI.* Ejer: *L. Lavrsen, Salling Planteskole, Jebjerg.*

Roendbyttet er stort, 712 hkg pr. ha, men Tørstofindholdet lavt, 11.4 pCt. Roen har grønligt, delvis brunviolet Hoved; den er noget grenet og fastsiddende i Jorden. De fleste Roer er kugleformede, faa ovale, men forholdsvis mange tilspidsede mod Rodenden. Topudbyttet er under Middel, Bladene lyse med grønne Stilke. Stammen gav, ligesom Nr. 3, forholdsvis faa Stokroer i 1923.

7. *Bangholm, Hinderupgaard VI.* Ejer: *A/S. L. Dæhnfeldt & Theodor Jensen, Odense.*

Roendbyttet er lige ved Middel, 693 hkg pr. ha, og Tørstofindholdet knap middelhøjt, 11.6 pCt. Roen har rødbrunviolet Hoved, den er noget grenet, men ret letoptagelig, Kugleform er overvejende, faa Roer er ovale og nogle tilspidsede mod Rodenden. Topudbyttet er omtrent middelhøjt, Halsen fin og kort.

Forsøg med Kaalroestammer paa stærkt kaalbroksmittet Jord.

Ved disse Forsøg er Udbyttet bestemt af sunde og syge Roer hver for sig. De 5 mest modstandsdygtige Stammer samt Nr. 1 og Nr. 3 af de 1. Kl. Stammer anføres i Rækkefølge efter Tørstofudbytte og Modstandsevne paa stærkt kaalbroksmittet Jord. Tørstofudbyttet af den mest og den mindst modstandsdygtige Stamme er henholdsvis 70 og 28 hkg pr. ha.

Bangholm, Herning. Ejer: Statens Moseforsøg ved Herning.

Stammen, der er meget modstandsdygtig mod Kaalbroksvamp, gav højest Tørstofudbytte, 70 hkg pr. ha, paa stærkt smittet Jord, men lavest Udbytte paa sund Jord. Roedbyttet er lille, men Tørstofindholdet i Roen meget højt. Hovedet er af brunlig Farve, Roen noget grenet, overvejende kugleformet. Toppen ret stor.

Wilhelmsburger, Øtofte. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Stammen er ligeledes meget modstandsdygtig mod Kaalbroksvamp og gav 67 hkg Tørstof pr. ha. I Hovedforsøgene blev Stammen Nr. 8, men Udbyttet varierede meget fra Aar til Aar, idet Toppen blev mindre ødelagt af Kaallus i 1921, og Stammen gav 4 Gange saa mange Stokroer i 1923 som de 1. Kl. Stammer. Roedbyttet er under Middell, men Tørstofindholdet ret højt. Roen er grønhovedet, meget grenet og fastsiddende i Jorden. Kugleform er overvejende, Roen hyppig lidt fladtrykt, sjældnere tilspidset mod Rodenden. Toppen er lille og udbredt med grønne Stilke.

Bangholm, Sundsmark. Ejer: H. Lawaetz, Ulkebøl, Sønderborg.

Stammen, der er knap saa modstandsdygtig som Herning- og Øtofte-Stammen, gav 61 hkg Tørstof pr. ha. I Hovedforsøgene blev den Nr. 18. Roedbyttet er lille, men Tørstofindholdet meget højt. Hovedet er brunligt. Roen er ensartet og glat, udpræget kugleformet og sidder middelfast i Jorden. Stokløbertilbøjeligheden er usædvanlig ringe. Toppen er lille.

Bangholm, Studsgaard. Ejer: Forsøgsstationen v. Studsgaard.

Stammen svarer omtrent til Sundsmark-Stammen i Modstandsevne og Ydeevne. Roedbyttet er meget lavt, men Tørstofindholdet ualmindelig højt. Hovedet er brunviolet eller grønligt. Roen er uensartet, overvejende oval- eller kegleformet, meget grenet og sidder ret fast i Jorden. Toppen er meget stor.

Bangholm, Klank. Ejer: A/S. Markfrøkontoret Trifolium, København.

Stammen gav kun 48 hkg Tørstof pr. ha, idet den staar betydeligt tilbage for forannævnte Stammer i Modstandsevne.

Bangholm, Hunsballe VI og Lyngby VI,
der er 1. Kl. Stammer paa sund Jord, findes beskrevet foran under Hovedforsøgene. Paa stærkt kaalbroksmittet Jord var Udbyttet af de to Stammer kun henholdsvis 35 og 28 hkg Tørstof pr. ha.

Beretning (175.) om Forsøgene findes i Tidsskrift for Planteavl, 30. Bind. Særtryk af Beretningen faas i Boghandelen.

Bilag til 127. Meddelelse.

Tabel 1. Kaalroestammer. 1. Klasse 1920—1923.

Nr.	Betegnelse	hkg Tørstof pr. ha	hkg Roer pr. ha	pCt. Tørstof i Roen	hkg Top pr. ha	Antal i pCt.		Karakter		
						Stokroer i 1923	Syge Roer	0 = slet, 5 = ug	Eusartethed	Grenethed
1	Bangholm, Lyngby VI. . . .	83.9	712	11.8	86	5.6	2.2	3.6	3.5	3.5
2	» , Ulkebøl VI	83.1	708	11.7	83	9.4	2.0	3.7	3.0	3.0
3	» , Hunsballe VI	82.7	684	12.1	77	2.2	1.3	3.4	3.1	2.8
4	» , Wiboltt VI	82.2	670	12.3	78	9.4	2.4	3.5	3.1	3.1
5	» , Olsgaard VI	81.6	722	11.3	64	7.6	2.1	3.9	3.8	4.0
6	Shepherd, Jehjerg VI	81.0	712	11.4	69	2.2	1.2	3.2	3.0	2.7
7	Bangholm, Hinderupgd. VI	80.4	693	11.6	72	7.9	3.2	3.7	3.0	3.3

Forholdstal for Tørstofudbytte:

1. Kl. Kaalroestammer	100	
3. Kl. »	93	
Udenlandske Kaalroesorter	89	

Tabel 2. Kaalroestammer paa stærkt kaalbroksmittet Jord 1920—1923.

Betegnelse	Tørstofudbytte, hkg pr. ha:			
	Sunde Roer	Syge Roer	I alt	
Bangholm, Herning	52	18	70	
Wilhelmsburger, Øtofte . . .	51	16	67	
Bangholm, Sundsmark	34	27	61	
» , Studsgaard	35	23	58	
» , Klank	24	24	48	
» , Hunsballe VI	8	27	35	
» , Lyngby VI	4	24	28	

Sunde Roer

Syge Roer